

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-266
28 травня 2019 року

Міністру освіти і науки України

Гриневич Л. М.

*Щодо проблемних питань ОМС
у галузі освіти*

Шановна Ліліє Михайлівно!

Засвідчуємо Вам свою повагу та дякуємо за результативну співпрацю.

Асоціація міст України провела опитування органів місцевого самоврядування щодо проблемних питань у галузі освіти. Так, Аналітичний центр АМУ опрацював близько 250 листів. За підсумками аналізу було сформовано перелік основних питань, що потребують вирішення для якісного функціонування галузі освіти та впровадження реформи освіти.

Надсилаємо їх Вам із метою врахування позиції органів місцевого самоврядування під час прийняття політичних рішень щодо впровадження реформи та розробки відповідних нормативно-правових актів.

Сподіваємось на вирішення важливих для місцевого самоврядування питань.

Додаток: на 7 арк.

З повагою
Виконавчий директор Асоціації

О. В. Слобожан

Мозгова Л. А.
486-30-82

Перелік проблемних питань від органів місцевого самоврядування та пропозиції щодо їх вирішення

у галузі освіти

Додаток до листа АМУ № 5-266
від 28 травня 2019 року

№ з/п	Суть проблеми	Пропозиції щодо її вирішення	Суб'єкт внесення пропозиції (населений пункт)
Фінансування галузі			
<p>1. Дефіцит освітньої субвенції у зв'язку з недосконалістю формули розрахунку освітньої субвенції. Зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формула не враховує години індивідуального навчання (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах»); - формула не враховує видатки на заміну тимчасово відсутніх працівників, у тому числі відсутніх у зв'язку із обов'язковим щорічним підвищенням кваліфікації; - формула не враховує реальний контингент учнів та його збільшення в окремих громадах; - формула не враховує реальну потребу на оплату праці вихователів груп подовженого дня (1 ставка на 1 заклад недостатньо); - формула для міських ОТГ, на території яких є сільські населені пункти, розрахована як для міст обласного значення та не враховує розрахункову наповненість класів для сільської території; - відсутня гранична наповненість інклюзивних класів; - відсутність належного врегулювання оплати 	<p>1. Внести зміни у формулу, що враховуватимуть: години індивідуального навчання; видатки на заміну тимчасово відсутніх працівників; реальний контингент учнів станом на 1 вересня року, що передувє плановому бюджетному періоду та його збільшення в окремих громадах; реальну потребу на оплату праці вихователів групи подовженого дня, фахівців дистанційної освіти. Розраховувати обсяг субвенції для закладів освіти, розташованих на сільській території, за принципом того, як розраховується обсяг субвенції для закладів освіти сіл та селищ. Також врахувати специфіку гірських шкіл, встановити граничну наповненість інклюзивних класів до 20 учнів та зменшити норми розрахункової наповненості до 20 учнів для категорій міст, що знаходяться поруч з лінією розмежування в зоні проведення операції об'єднаних сил.</p> <p>2. Здійняти перерозподіл коштів освітньої субвенції у 2019 році та розподілити залишки освітньої субвенції з метою попередження заборгованостей у виплаті заробітної плати до кінця року. Джерелом покриття таких видатків визначити ресурс обласних</p>	<p>Багта, Баранівка, Бараші, Бережани, Березань, Березанка, Біла Церква, Білгород-Дністровський, Білгородовичі, Бердичів, Болехів, Борислав, Бородянка, Борщів, Бурштин, Буча, Вараш, Вознесенськ, Верхня, Вінниця, Вугледар, Володимир-Волинський, Гадяч, Глобине, Гніван, Гола Пристань, Демидівка, Дунаївці, Дніпро, Добровеличківка, Дорогичівка, Дорогобич, Житомир, Запоріжжя, Зеленодольськ, Зимне, Ізюм, Калита, Кам'янка, Кам'янець-Подільський, Канів, Каховка, Клевів, Козелець, Коломия, Корол, Костянтинівка, Кропивницький, Куликівка, Ладичин, Лисичанськ, Лозова, Лубни, Лугинська, Луцьк, Мала Виска, Малин, Марганець, Маріуполь, Мелітополь, Мена, Миколаїв, Миколаївка, Миргород, Млинів, Моршин, Набутів, Нетішин, Ніжин, Новгород-Сіверський, Нововолинськ, Новоградівка, Новомосковськ, Новоуспенівка, Обухів, Овруч, Остер, Острог,</p>	

<p>праці педагогічних та інших працівників, які забезпечують впровадження дистанційної освіти.</p>	<p>бюджетів. 3. Дозволити органам управління освітою самостійно проводити розбивку помісячного розпису.</p>	<p>Охтирка, Деса, Підволочиськ, Покров, Покровськ, Прилуки, Радомисль, Райва, Рожнів, Рубіжне, Самбір, Світловодськ, Семенівська, Северодонецьк, Славута, Славутич, Соколівське, Сосниця, Суми, Тербовля, Тлумач, Тернопіль, Тетіїв, Томашпіль, Тростянець, Турійськ, Ужгород, Узин, Фастів, Хмельницький, Хмільник, Червоноград, Черкаси, Чернечина, Чкаловське, Чоп, Чорноморськ, Чортків, Чкаловське, Чулуїв, Шепетівка, Яремче, Ярославичі</p>
<p>2. Відсутність достатнього обсягу коштів на утримання закладів освіти, оплати праці педагогічних працівників, педагогічних працівників закладів дошкільної, позашкільної освіти, харчування учнів, повне забезпечення реформи Нової української школи, облаштування нового освітнього простору, та пожежної безпеки закладів освіти, оснащення інклюзивно-ресурсних центрів та придбання шкільних автобусів</p>	<p>Забезпечити належний компенсаційний механізм з державного бюджету України, зробити доступні вимоги для участі малих громад в інвестиційних програмах при формуванні проектних заявок до ДФРР</p>	<p>Березанка, Білгород-Дністровський, Бердичів, Бориспіль, Бурштин, Борщів, Василівка, Васильків, Ватутіне, Варва, Вижниця, Витвиця, Вугледар, Вілнотірівськ, Володимир-Волинський, Городня, Жмеринка, Запоріжжя, Зеленодольськ, Ізюм, Канів, Коломия, Конотоп, Красилів, Дозова, Луцьк, Мегітополь, Млинів, Нетішин, Нове, Новоградівка, Нова Каховка, Новомосковськ, Овруч, Оратів, Опішня, Підволочиськ, Райва, Ржищів, Рожнів, Рубіжне, Семенівка, Славута, Смига, Смида, Срібне, Староказаче, Чортків, Чулуїв, Южноукраїнськ, Яремче</p>
<p>3. Несправедливий механізм розподілу додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я</p>	<p>Передбачити в Бюджетному кодексі пропорції розподілу загального обсягу цієї дотації між рівнями бюджетів і критерії такого розподілу в межах визначених пропорцій, спрямувавши до бюджетів об'єднаних територіальних громад</p>	<p>Бехтери, Варва, Гадяч, Городня, Дубно, Запоріжжя, Зимне, Лисичанськ, Луцьк, Нове, Новоградівка, Сосниця, Суми,</p>

	та Міст обласного значення не менше 65% від загального обсягу додаткової дотації	Теребовля
4. Низька оплата праці молодих спеціалістів (ставка вчителя-спеціаліста – 3784 грн, що менше мінімальної зарплати), різні умови оплати праці в Єдиній тарифній сітці для педагогів закладів загальної середньої освіти та закладів дошкільної, позашкільної освіти, інших установ освіти	Забезпечити виконання Закону України «Про освіту» в частині гарантій забезпечення гідного заробітної платою освітян та привести до рівня заробітних плат працівників закладів загальної середньої освіти заробітні плати інших категорій педагогічних працівників	Бровари, Вінниця, Вугледар, Кам'янське, Коломия, Конотоп, Коростень, Миргород, Нова Каховка, Новомигурськ, Острозьк, Рубіжне, Тульчин, Яремче
5. Повне або часткове невиконання районними радами та районними державними адміністраціями підпункту а пункту 2 частини першої статті 89 статті 89 Бюджетного кодексу України щодо фінансування закладів дошкільної освіти	Відповідно до підпункту «а» пункту 2 частини першої статті 89 Бюджетного кодексу України рекомендувати окремим районним радам та районним державним адміністраціям переглянути районні бюджети та прийняти рішення про внесення відповідних змін до них із метою збільшення бюджетного трансферту та повного забезпечення фінансування закладів дошкільної освіти, які фінансуються з цих бюджетів. Міністерству освіти і науки України розробити та затвердити норматив фінансової забезпеченості закладів дошкільної освіти	Гайворон, Арциз, Балаклія, Бахмач, Биків, Біла Криниця, Білопілья, Більмак, Богородчани, Болград, Борзна, Боярка, Бучач, Валки, Василівка, Велика Писарівка, Верхній Рогачик, Верховина, Вишневе, Вільнянськ, Воловець, Володимирець, Галич, Городенка, Дніпрорудне, Доброслав, Долинська, Дубровиця, Заводське, Зарічне, Кельменці, Корещь, Косів, Крижопіль, Липова Долина, Липовець, Міжгір'я, Молочанськ, Новоутвинськ, Овідіополь, Погребище, Пологи, Путивль, Путига, Ратне, Ріпки, Рожиче, Рожнятів, Роздільне, Ружин, Сарата, Снятин, Ставище, Старий Самбір, Тисмениця, Шаргород, Шевченкове, Ямпіль
Кадрові питання		
6. Відсутність справедливого підходу в управлінні керівними та педагогічними кадрами закладів загальної середньої освіти: одні відповідно до Закону України «Про освіту» працюють за строковою трудовою угодою, а інші за	Перевести всіх керівників закладів загальної середньої освіти та педагогічних працівників пенсійного віку на строкові трудові угоди	Біла Церква, Ланівці, Чортків

	безстроковою.		
7.	Недостатнє кадрове забезпечення, у тому числі відсутність управлінських кадрів, педагогічних кадрів зі спеціальної педагогіки	Розробити державну програму забезпечення управлінськими та педагогічними кадрами галузь освіти, повернути обов'язкове 3-річне відпрацювання у закладах освіти	Вінниця, Ізюм, Северодонецьк, Одеса, Чернеччина, Фастів,
8.	Відсутність механізмів забезпечення права педагогічним працівником на вільний вибір місця підвищення кваліфікації відповідно до абзацу сьомого частини першої статті 54 Закону України «Про освіту», що передбачає права педагогічних працівників на вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності	Впровадження механізму «тrophі за вчителем», відповідно до якого вчитель сам обирає, де проходить підвищення кваліфікації	Запоріжжя, Мелітополь, Нова Каховка
Загальна середня освіта			
9.	Недосконала процедура зарахування дітей до 1 класу	Замінити процедуру жеребкування та запровадити Єдину електронну реєстрацію до 1-го класу	Вінниця
10.	Загроза зниження якості освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти у зв'язку з накладанням графіка проведення ЗНО на режим роботи закладів	Проведення ЗНО розпочинати після останнього дзвоника в закладах загальної середньої освіти, що дасть можливість уникнути незручностей і формалізму у виконанні навчальних програм в 11-х класах	Болехів, Луцьк
11.	Невідповідність програм старшої школи та програм ЗНО	Збільшити години в навчальних планах освітніх програм на вивчення предметів, які виносяться на зовнішнє незалежне оцінювання та є обов'язковими на державну підсумкову атестацію	Полтава

Професійно-технічна освіта			
12.	Неможливість раціонального використання приміщень закладів професійно-технічної освіти та повного фінансування витрат на їх утримання, розвитку матеріально-технічної бази, здійснення управління ними у зв'язку з гальмуванням процесу передачі навчальних закладів з державної власності до комунальної власності міст-обласних центрів, відсутністю чітко визначених управлінських функцій	<p>Передати фінансування закладів професійно-технічної освіти на рівень області, як того вимагає концепція регіонального замовлення</p>	<p>Вінниця, Дніпро, Житомир, Запоріжжя, Кропивницький, Луцьк, Львів, Миколаїв, Одеса, Полтава, Рівне, Тернопіль, Ужгород, Харків, Херсон, Хмельницький, Черкаси, Чернівці, Чернігів</p>
Нормативно-правове забезпечення			
13.	Неможливість змінити цільове призначення майна закладів освіти, що вивільняється під час оптимізації мережі, для інших потреб громади	Внести зміни до статті 80 Закону України «Про освіту» від 20.12.2018 № 26610-VIII у частині використання не за освітнім призначенням об'єктів та майна комунальних закладів освіти, які були реорганізовані під час оптимізації мережі та не використовуватимуться для освітніх цілей	Березань
14.	Відсутні державні стандарти та нормативи в описовому та вартісному вигляді	Затвердити державні стандарти та нормативи у галузі освіти, зокрема законодавчо визначити фінансовий норматив за надання освітніх послуг дітям та учням, які навчаються та виховуються у закладах міста (села, селища, тощо) (дошкільні, загальноосвітні та позашкільні навчальні заклади), але не зареєстровані на даній території	Дубно, Василівка, Володимир-Волинський, Городня, Житомир, Запоріжжя, Зимне, Коростень, Мелітополь, Соколівське
15.	Відсутнє нормативно-правове забезпечення діяльності закладів освіти після прийняття Закону України «Про освіту», а саме: не прийнято Закон України «Про загальну середню освіту», Закон України «Про дошкільну освіту», Закон України «Про позашкільну освіту», Типове положення про заклад загальної середньої освіти, Типове положення про заклад дошкільної освіти, нове	Прийняти відповідні нормативно-правові акти	Березне, Бердичів, Болград, Бурштин, Вараш, Вінниця, Вугледар, Витвиця, Вільногірськ, Гуляйполе, Запоріжжя, Енергодар, Каїнівка, Кагул, Кам'янське, Куп'янськ, Славута, Сміла, Соколівське, Мукачеве, Нетішин, Нова Каховка, Полтава, Прилуки, Суми, Фастів, Харків, Чернещина, Чмирівка

<p>Положення про логопедичні пункти, нове типове Положення про алектасію педагогічних працівників, Положення про методичний сервісний центр з обслуговування закладів освіти, Положення про сімейну форму навчання, Положення про логопедичні пункти системи освіти, Санітарний регламент, оновлену Інструкцію щодо організації харчування учнів тощо. Не приведені у відповідність до чинного законодавства кваліфікаційні характеристики професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників</p>		<p>Болехів, Бровари, Вільногірськ, Вінниця, Конотоп, Полтава, Суми, Хмельницький, Харків</p>
<p>16. Застарілі Типові штатні нормативи закладів освіти, що не відповідають сучасним потребам закладів освіти та Закону України «Про освіту»</p>	<p>Ввести в Типові штатні нормативи закладів загальної середньої освіти посади бухгалтера, кухарів, водіїв шкільних автобусів, медсестер, фахівців з кадрової діяльності, системного адміністратора, асистента дитини, для закладів загальної середньої освіти І-ІІ ступенів із кількістю 9 класів внести зміни у штатні розписи і запровадити одну ставку заступника директора, а не 0,5 тощо; ввести до штату школи з інклюзивними класами посаду заступника директора, який вестиме роботу щодо супроводу дітей з особливими освітніми потребами. У Типових штатних нормативах змінити назву посади «Фахівець з ОП» на «Інженер з ОП», оскільки першої назви посади немає у Класифікаторі професій, тому немає можливості визначити посадовий оклад.</p>	
<p>17. Неузгоджені норми Закону України «Про освіту» з нормами, що забезпечують оплату праці педагогічних працівників. Згідно з Прикінцевими та перехідними положеннями Закону України «Про освіту», зокрема, школи, які надають освітні</p>	<p>Привести норми Інструкції з нарахування заробітної плати працівникам освіти від 15.04.1993 № 102 у відповідність до вимог Закону України «Про загальну середню освіту» в частині підвищення посадових окладів</p>	<p>Вараш, Запоріжжя, Кропивницький, Мелітополь, Нововолынськ</p>

<p>18. Відсутність перехідного періоду та наступності у програмах закладів загальної середньої освіти з поглибленим вивченням різних предметів, якщо відповідно до Закону України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 року такого типу закладів уже не існує</p>	<p>Надати методичні рекомендації, які програми використовувати для завершення учнями навчання в закладах загальної середньої освіти, що до моменту набуття чинності нового Закону України «Про освіту» мали статус закладів з поглибленим вивченням різних предметів</p>	<p>Нововолинськ</p>
<p>19. Наявність надмірного батьківського контролю за діяльністю закладів освіти, що ускладнює забезпечення якісного освітнього процесу</p>	<p>Унормувати межі участі батьківської громадянськості в освітньому процесі правом дорадчого голосу (наприклад, у визначенні оцінки й якості підготовки та професійної діяльності педагогічних працівників)</p>	<p>Харків</p>
<p>20. Відсутність повного законодавчого регулювання впровадження системи електронного документообігу</p>	<p>Введення єдиної системи електронного документообігу закладів загальної середньої освіти (досі потребують підтвердження в паперовому вигляді)</p>	<p>Вінниця, Чкаловське</p>